

10/336

|                                                        |
|--------------------------------------------------------|
| ADALET ve KALKINMA PARTİSİ<br>T.B.M.M. Grup Başkanlığı |
| Tarih : 3/4/2008                                       |
| Sayı : 253                                             |

## TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ülkemizdeki yer altı maden kaynaklarımızın ve rezervlerinin, ve madencilğe dayalı sanayinin oluşturulabilmesi için yapılması gerekenlerin tespiti amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca, bir Meclis araştırması açılması için gereğini arz ederiz.

1. Polat TÜRKMEN-Zonguldak
2. Yahya AKMAN-Şanlıurfa
3. Mahmut DURDU-Gaziantep
4. Muzaffer GLYURT-Erzurum
5. H.Hacı SÖNMEZ-Giresun
6. Sedat KIZILCIKLI-Bursa
7. Mehmet DANI-Çanakkale
8. Mustafa ÇETİN-Uak
9. Hasan KARA -Kilis
10. Mehmet Nil HIDİR-Muęla
11. Sadık YAKUT-Kayseri
12. Hakkı KÖYLÜ-Kastamonu
13. Mustafa CUMUR-Trabzon
14. Seracettin KARAYAęIZ-Mu
15. Vahit KİLER-Bitlis
16. Ahmet Gökhan SARIÇAM-Kırklareli
17. Osman DEMİR-Tokat
18. Mehmet Zekai ÖZCAN-Ankara
19. Fatih ÖZTÜRK-Samsun
20. Sebahattin KARAKELLE-Erzincan
21. Mehmet Emin TUTAN-Bursa

## GEREKÇE

Ülkelerin kalkınması, sahip olunan yeraltı kaynaklarının harekete geçirilmesi ile yakından ilişkilidir. Madencilik sektörü ülkelerin sanayileşmesinde lokomotif görevini üstlenmektedir. Ayrıca, madencilik faaliyetleri, kırsal kesimlerde yapıldığından hem işsizliği önlemede hem de iç göçü dengelemede çok ciddi bir rol üstlenmektedir.

Ülkemiz, dünyada kendi hammadde ihtiyacının önemli bir bölümünü karşılayabilen, gerek maden çeşitliği ve gerekse maden üretimi açısından dünyada önemli bir yere sahiptir.

**Endüstriyel hammaddeler, bor madeni ve mermer** gibi bazı madenlerde dünya ölçeğinde rezerve sahip olmamızın yanı sıra diğer madenler bakımından da (özellikle **altın, gümüş, bakır, kurşun-çinko, krom, manganez, alüminyum** ve arandığında nadir toprak elementleri de dahil olmak üzere) ülkemiz sanayi sektörü için gerekli hammaddeleri karşılayabilecek ve ihraç edebilecek ölçüde rezervlere sahip nadir ülkelerden biri konumundadır.

Bu nedenle, hammaddenin değerlendirileceği cevher zenginleştirme ve nihai ürünlere yönelik tesislerimizin sayısının artırılması çok önemlidir. Bu şekilde hem ihracat gelirimizin artırılması, hem dışarıdan ithal edilen zenginleştirilmiş ürünlere aktarılabilecek dövizin ülkemizde kalması sağlanacaktır.

2004 yılında yapılan Madencilik alanındaki yasal düzenlemeler ile; madencilik sektörü tek bir yasal çatı altında toplanarak sektörü arzuladığı tek mevzuat gerçekleştirilmiş, yatırımcıya daha fazla ruhsat güvencesi getirilmiştir. Ayrıca bürokratik işlemler azaltılmış ve yasaklar yerine izin işlemlerinin belirli kurallar dahilinde ve Maden İşleri Genel Müdürlüğü koordinatörlüğünde alınması esası getirilmiştir. Yasanın değişmesi ile madencilik sektöründe belirli oranda bir hareketlilik sağlanmıştır.

Dünyada emtia fiyatları, maden ve metal fiyatları zaman zaman değişkenlik göstermektedir. İçinde bulunduğumuz dönemde, küresel krizden dolayı tüketimdeki daralmalar, maden piyasalarını haliyle olumsuz yönde etkilemektedir. Sektörde faaliyet gösteren firmalar doğal olarak bu durumdan asgari derecede etkilenmek için yeni yöntem arayışlarına girmektedirler.

Gelişmiş ülkelerde GSMH içinde madenciliğin payı % 4, dünya ortalaması ise % 2 civarında gerçekleşmektedir. Ülkemizde, %1,5 civarında olan bu oranın, Türk madencilik sektörünün potansiyeli göz önüne alındığında, daha üst seviyelerde olması gerektiği anlaşılmaktadır.

Madencilik sektöründe temel amaç; yeraltı kaynaklarının yüksek katma değer sağlayacak şekilde ekonomiye kazandırılması, sanayinin ve enerji sektörünün hammadde ihtiyacının güvenli ve ekonomik olarak karşılanmasıdır. Bu çerçevede, ülkemizin sektördeki ana hedefi, hammadde üretilip satan bir ülke olmaktan öte, dünya pazarlarında katma değeri yüksek ürünlerde söz sahibi ve madenciliği, sanayisi ile entegre olmuş bir ülke konumuna getirmek olmalıdır.

Madencilığe dayalı hammadde ve ürün fiyatlarının uluslararası koşullara bağlı olarak tarih sürecinde zaman zaman değer kaybettiği ve geçen süreç içerisinde normalleştiği hepimiz tarafından bilinmektedir. Dünyada gelişen olaylardan en az düzeyde etkilenmenin yolu, uluslararası maden piyasalarında söz sahibi olabilmemiz, üretimde ileri teknolojilerin kullanımına ve bilgi birikimlerinin, üretim için paylaşımına, kaliteli ve özel madencilik ürünü üretimimize bağlıdır.

### **Yasal ve yapısal reformlar ile;**

- Madencilığe dayalı sanayinin geliştirilmesi ve maden kaynaklarımızın ülke ekonomisine katkısının artırılmasına,
- İthalata dayalı madencilik hammadde ara ve uç ürünlerin, ülkemizde mevcut olanları öncelikli faaliyetler kapsamında planlanması ve fali tedbirler alınabilmesine yönelik hukuki altyapısının oluşturulmasına,

- Dünya ölçeğinde bulunan endüstriyel hammadde, metal ve metal dışı madenlerimizin üretimlerinin arttırılarak yurt içinde değerlendirilmesine yönelik özel çözüm yöntemleri ve uygulamaların sağlanmasına,
- Çalışma alanlarına göre lisanslanmış, Uzman Proje ve Danışmanlık firmalarının teşkil edilmesine,
- Madenlerimizin kendi karakteristiklerine ve piyasa koşullarına uygun olarak yönetilmesine,
- Maden piyasalarının özelliklerine uygun, sektörde kısmi düzenlemeler yapabilme esnekliğine sahip kurumun teşekkülüne,
- Maden piyasalarının özelliklerine uygun, belirli madenlere, kısmi teşvik sistemlerinin getirilebilmesine yönelik düzenlemeler yapabilme esnekliğine,
- Havza madenciliğine dayalı saha geliştirme faaliyetlerinin hukuki alt yapısı geliştirilerek, ülke gereksinimlerine uygun olarak tespit edilen madenlerimizin, özel arama projeleri ile aranması, geliştirilen rezervlerin bir tesis yapımını da içerecek şekilde yatırımcıların hizmetine sunulmasına,
- Aramalara daha fazla kaynak aktarılmasına,
- Günün şartlarına göre optimize edilmiş maden projelerinin ve tesise dayalı madencilik projeleri yatırımlarının hızlandırılması için izinlerin alınması işlemlerinin kolaylaştırılmasına,
- Ülkemiz gereksinimlerine uygun maden cinslerinde, tesis, enerji kaynağı ve hammadde kaynağı ile entegre projeler planlanarak, yapılacak ön fizibilite etütleri ile sermaye sahibinin yatırım yapmasının sağlanmasına,
- Maden piyasaları oluşmasına ilişkin temel adımlar atılarak yatırımcıya daha fazla yatırım güvencesinin getirilmesine,
- Maden piyasaları güçlendirilerek, yeni özel ürünlerle, uluslararası piyasalarla rekabet gücünün arttırılmasına,
- Tesislere hammadde güvencesinin sağlanmasına,
- Mostra madenciliğinden, daha derin madencilik faaliyetlerine geçilerek, rezerv geliştirme faaliyetlerinde daha detaylı arama ve daha derin sondaj aramaları gerçekleştirilmesine yönelik yeni düzenlemeler yapılmalıdır.